

A young girl with blonde hair and a young boy with dark hair are looking at a smartphone together. The girl is holding the phone, and the boy is pointing at the screen. They are both wearing light-colored sweaters. The background is a blurred brick wall.

Kotoa kouluun –hanke Turussa

4.10.2022

Kouluakäymättömyys

“Lapsilähtöistä toimintaa välttää kouluun menemistä”

- Pyrkimys välttää negatiivisia tunnetiloja
- Pyrkimys välttää arviointitilanteita
- Huomion hakeminen läheisiltä
- Miellyttävämmän tekemisen pariin hakeutuminen (= pinnaaminen)

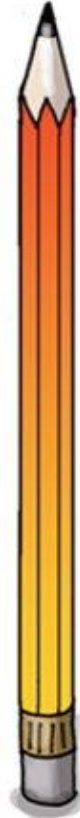
(Kearney & Silverman 1996)

- Voi olla myös aikuislähtöistä (vanhemmat/koulu)

Kouluakäymättömyys

Poissaolojen lisääntymisen prosessi

Lähtö: Aamury 2014, toim. Sirkka-Piirinen, Kirsi & Marika

Kouluakäymättömyys

On oire jostakin!

- **On koko perheen haaste**
- **On kaikkien aikuisten yhteinen haaste**
 - Koulu, koti, sosiaalitoimi, psykiatria...

- **Näkyä eri tavalla kotona kuin koulussa!**
 - Fyysisiä oireita
 - Ahdistusta
 - Väsymystä
 - Kiukkua / vetäytymistä

Kouluakäymättömyys

- **Lyhytaikaisia seurauksia:**
 - Sosiaalinen eristäytyminen
 - Oppiminen kärsii
 - Ristiriitoja kotona (aikuinen-lapsi, aikuisten välillä)
 - Vanhemmat väsyvät
 - Vanhemmilla myöhästymistä tai poissaoloja töistä
 - Konfliktit koulun kanssa

Kouluakäymättömyys

- **Kauas kantoisia seurauksia:**
 - Sosiaalinen eristäytyminen
 - Oppiminen kärsii
 - Pidempiaikainen koulupudokkuus
 - Päihdeongelmat
 - Nuorisorikollisuus
 - Taloudelliset ongelmat
 - Työllistymisen ongelmat

Kotoa kouluun asiakasprosessi

Yhteydenotto

- Puhelin, sähköposti
- Koulu, vanhemmat, sos.toimi, muut

Seuranta n. 6kk

- Perheen kuulumiset
- Perhetähti Plus
- Asiakuuden päättäminen

Aktiivisen työskentelyn päättäminen

- Palautekyselyt (lapsi, vanhemmat, ammattilaiset)
- Poissaolojen seuranta
- Päätöspalaveri tarvittaessa

Työskentely 3-6 kk

- Lapsen ja perheen kanssa
- Verkostotyö, puhelut, palaverit
- Poissaolojen seurantalomake -> arviointi

3. & 4. tapaaminen

- Perhetähti Plus tilanteen mukaan

Toimintasuunnitelma

- Lapsi- ja perhekohtaiset tavoitteet
- Interventiokeinot
- Yhteistyötahot

1. & 2. tapaaminen

- Perheen kotona
- Perheeseen tutustuminen
- Tilanteen kartoittaminen, poissaolojen juurisyiden selvittäminen
- Perustietolomake, poissaolojen seurantalomake, SRAS-R tilanteen mukaan

Työskentely aloitetaan

- Koulunmeno vaikeudet, toistuvat myöhästelyt
- Satunnaisia poissaoloja
- Runsaasti koulupoissaoloja (yli 50h)
- Kokonaan poissa koulusta

Työskentely ei ala tai päättyy, jos

- Lapsi ei käy koulua Turussa
- Yläkoululainen
- Olemassa olevat vahvat tukitoimet (esim. sairaalakoulu, sijaishuolto)
- Perhe ei sitoudu työskentelyyn

Hankkeen tilannekatsaus

- Asiakkaita ollut tähän mennessä (04/21-10/22) **79 kpl**
- **Kaikista ikäluokista asiakkaita**
- **Eskaripilotit** (ennaltaehkäisevää toimintaa!)
- **Alakouluissa huolestuttavat poissaolot lisääntyneet 2020-2021-2022**

Oppilaat, joilla toistuvaa poissaoloa jo pideämmän ajan

Toistuvien poissaolojen määrä on noussut alakouluikäisillä. Yläkouluikäisten oppilaiden poissaolot ovat voineet jopa laskea hieman.

	Kevätlukukausi 2021		Kevätlukukausi 2022	
	Keskiarvo (yhdessä koulussa)	Yhteensä (n)	Keskiarvo (yhdessä koulussa)	Yhteensä (n)
1. luokalla	0,6	14	0,6	9
2. luokalla	2,2	56	6,1	134
3. luokalla	2,2	55	4,4	106
4. luokalla	3,5	92	4,5	108
5. luokalla	5,3	143	6,3	165
6. luokalla	4,9	138	7,9	213
7. luokalla	7,9	144	8,4	118
8. luokalla	13,3	256	13,9	237
9. luokalla	13,2	226	13,6	232
Kaikki yhteensä		1124		1322

Oppilaat, joista vakava huoli poissaoloista johtuen

Vakava huoli poissaoloista on pysynyt melko samalla tasolla lisääntyneistä poissaoloista huolimatta.

	Kevätlukukausi 2021		Kevätlukukausi 2022	
	Keskiarvo (yhdessä koulussa)	Yhteensä (n)	Keskiarvo (yhdessä koulussa)	Yhteensä (n)
1. luokalla	0,5	13	1,1	21
2. luokalla	0,9	24	1,0	25
3. luokalla	1,5	35	1,8	38
4. luokalla	1,3	35	1,8	41
5. luokalla	2,2	62	1,7	39
6. luokalla	2,3	69	2,7	68
7. luokalla	4,2	81	5,3	80
8. luokalla	5,1	96	5,2	89
9. luokalla	5	92	7,6	114
Kaikki yhteensä		507		515

- Lapsella/perheellä voi olla useampikin tukitoimi jo olemassa ennen toiminnan alkua
- Hanketyöntekijöillä on tärkeä rooli **tukitoimien koordinoinnissa**, eri tahojen yhteen saattamisessa ja asioiden eteenpäin viemisessä

Lapsen tukitoimet toiminnan alkaessa

Toimivaksi todettuja tukimuotoja

- **Kotikäynnit!**
- **Lapsen ja koko perheen näkeminen ja kohtaaminen**
- **Verkostopalaverit**
 - Avoin ja selkeä kommunikaatio kaikkien toimijoiden kanssa ja välillä, myös vanhempien kanssa
 - Yhteistyö!
- **Joustava ajattelu ja työskentely**

Toimivaksi todettuja tukimuotoja

- **Tuki vanhemmalle**

- Vanhemman kuuleminen ja rinnallakulkija
- Vanhemman tukena ja tulkkina palavereissa
- Perhetyö / kotipalvelu / lastenhoitoapu
esim. MLL

**YKSILÖLLISIÄ ja
konkreettisia toimenpiteitä!**

Toimivaksi todettuja tukimuotoja

- **Tuki lapselle**

- Ammatillinen tukihenkilö
- Nepsy-tutkimukset tarvittaessa
- Lyhennetty koulupäivä / mahdollisuus rauhoittua koulupäivän aikana / tehostetun tai erityisen tuen päätös / vuosiluokkiin sitomaton opetus / lisää aikuisia luokkaan
- POSITIIVINEN palaute lapselle!

**YKSILÖLLISIÄ ja
konkreettisia toimenpiteitä!**

Palautteita yhteistyökumppaneilta

- Alantuntevaa ja lämmintä toimintaa. Toivon todella hankkeen muuttuvan pysyväksi palvelumuodoksi. Kotoa kouluun pääsee paljon paremmin sisään perheen tilanteeseen kuin kukaan koulusta käsin. Hedelmällistä, sujuvaa ja joustavaa yhteistyötä.
- Perhevalmentajien työ on näkynyt merkittävästi erikoissairaanhoidon asiakkuuden omaavissa lapsissa/nuorissa. Toivon mukaan yhteistyötä voisi kehittää vielä sujuvammaksi, ja luontevaksi osaksi lapsiperheiden tukimuotoja.
- Työskentely perhevalmentajien kanssa on ollut sujuvaa ja myös perheellä on vaikuttanut olevan heihin hyvä kontakti. Kiitos arvokkaasta työstä!

Palautteita vanhemmilta

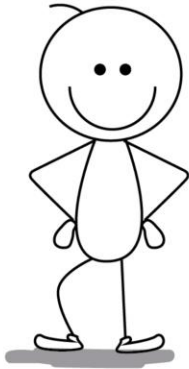

- Kotoa Kouluun hanke on ollut äärimmäisen tärkeä tuki meidän perheelle. Ilman sitä olisimme olleet todella yksin asiamme kanssa. Todella mahtavaa, että tällainen on olemassa. Toivottavasti tällainen toiminta jatkuu ja kaikki tarvitsevat saavat samanlaista tukea kuin me olemme saaneet. ❤️
- Saimme apua nopeasti ja tilanteeseemme tuli helpotusta jo heti ensimmäisen tapaamisen jälkeen. Perheneuvojat olivat helposti lähestyttäviä ja tapaamiset rentoja jonka vuoksi lapsikin koki tapaamiset erittäin positiivisina. Hienoa toimintaa ja todella tärkeää työtä lasten hyvinvoinnin parantamiseksi!
- Tärkeää toimintaa joka tulee avuksi perheen arkeen; käytännön tasolla eikä ole pelkkää juttelua toimistolla. Koko perhe otettiin huomioon ja pohdittiin juuri meidän perheelle sopivat keinot. Hienoa että järjestetään tällaista tukea perheille.

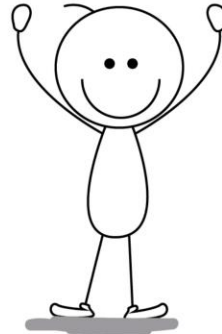
Palautteita lapsilta

- Kiva että olen päässyt olemaan teidän kanssa yhteydessä
- Oli kivaa vähä ^●^
- Olitte tosi kivoja

Minna Huunonen
minna.huunonen@vslj.fi

Kiitos

Monica Essén
monica.essen@vslj.fi